

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-науковий інститут «Кіберпорт»

**Кафедра фінансів, банківської справи
та страхування**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

**для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійними програмами
«Фінанси, банківська справа та страхування»,
«ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют»**

**Харків
2023**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут «Кіберпорт»
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Освітній ступінь	<u>другий (магістерський) рівень</u>
Галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
Спеціальність	<u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Освітня програма	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u> <u>IT-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют</u>

Харків
2023

УДК 336(072)

Ф 59

Рекомендовано Вченою радою Навчально-наукового інституту «Кіберпорт» Державного біотехнологічного університету, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Рецензенти:

Ларіна Т.Ф. – д-р екон. наук, проф., декан факультету економічних відносин та фінансів, професор кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету

Кащена Н.Б. – д-р екон. наук, проф., завідувачка кафедри обліку, аудиту та оподаткування Державного біотехнологічного університету

Ф 59 Методичні рекомендації з підготовки, написання та захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (за освітньо-професійними програмами «Фінанси, банківська справа та страхування», «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют») / Державний біотехнологічний університет; Уклад. Т.О. Ставерська, А.І. Литвинов. Харків, 2023. 48 с.

Методичні вказівки з підготовки, написання та захисту кваліфікаційних робіт складено для здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та освітньої програми «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют». Розглянуто організаційні процедури підготовки, наведено методику виконання магістерської роботи, що передбачає ґрунтовне опрацювання, детальний аналіз, критичну оцінку наукових та інформаційних джерел із досліджуваної теми, аналіз проблемних питань, цифрового матеріалу, розробку пропозицій та визначення напрямів удосконалення діючої практики. Наведено технічні вимоги щодо написання кваліфікаційної роботи та правила оформлення інформаційних джерел, вимоги щодо дотримання здобувачами норм академічної доброчесності, порядок захисту роботи, критерії оцінювання.

УДК 336(072)

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальні положення	4
Розділ 2. Організація виконання кваліфікаційної роботи магістра	6
Розділ 3. Вимоги до структури та обсягів кваліфікаційної роботи магістра	10
Розділ 4. Правила оформлення кваліфікаційної роботи магістра	17
Розділ 5. Наукове керівництво та рецензування кваліфікаційної роботи	25
Розділ 6. Попередня експертиза кваліфікаційної роботи	26
Розділ 7. Порядок подання до захисту та критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра	27
Додатки	
Додаток А. Програмні компетентності та результати навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (за освітньо-професійними програмами «Фінанси, банківська справа та страхування», «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют»)	33
Додаток Б. Зразок оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи магістра	37
Додаток В. Зразок оформлення завдання на кваліфікаційну роботу	38
Додаток Г. Зразок реферату кваліфікаційної роботи магістра	39
Додаток Д. Зразок оформлення змісту роботи	40
Додаток Е. Зразок відгуку наукового керівника	41
Додаток Ж. Зразок відгуку рецензента	42
Додаток К. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел, який подають у кваліфікаційній роботі магістра, з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015	43

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», Стандартів вищої освіти другого магістерського рівня, Положень ДБТУ: «Про організацію освітнього процесу», «Про підготовку і захист кваліфікаційних робіт», «Про створення екзаменаційних комісій», «Про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин».

1.2. Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 866 від 20.06.2019 року) обов'язковою формою підсумкової атестації здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня є підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи магістра, яка є письмовою, самостійно підготовленою та прилюдно захищеною на засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК) працею студента, що містить власні висновки та пропозиції за результатами теоретичного огляду, аналітичних і експериментальних досліджень щодо вирішення актуального та складного спеціалізованого завдання з розвитку теорії та практики за обраним напрямом дослідження.

Кваліфікаційна робота магістра – самостійна науково-дослідницька робота, в якій відображені результати теоретичної та практичної підготовки магістрів в рамках відповідних освітньо-професійних програм за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Вона має передбачати розв'язання виокремленої проблеми у сфері фінансів, ІТ-фінансів, банківської справи, страхування, фондів та крипторинків, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Основне завдання автора кваліфікаційної роботи магістра – це демонстрація рівня власної наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні завдання, що за умови успішного публічного захисту роботи дає підстави для присудження освітнього ступеня магістр та присвоєння 7 рівня НРК освітньої кваліфікації – магістр фінансів, банківської справи, страхування.

1.3. **Метою виконання та захисту** кваліфікаційної роботи магістра є встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньої програми на предмет здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (Додаток А).

1.4. Під час виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістра оцінюються рівень засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичних знань та набутих умінь і практичних навичок, визначених в стандарті вищої освіти та

освітньо-професійних програмах спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітніми програмами «Фінанси, банківська справа та страхування» та «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют».

1.5. У процесі підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра студент має продемонструвати високий рівень теоретичних знань, практичних умінь, навичок, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

1.6. Рекомендована **тематика кваліфікаційних робіт магістра** визначається випусковою кафедрою фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням власних наукових інтересів здобувачів вищої освіти за найбільш актуальними на даний час аспектами у відповідній сфері діяльності і спрямована на вирішення актуальних науково-практичних завдань. Тематика та науковий керівник затверджуються наказом ДБТУ. Для забезпечення актуальності, наукової цінності та практичної значущості кваліфікаційної роботи магістра кафедра щорічно оновлює тематику з урахуванням викликів суспільства, наукових досягнень, новітніх трендів, вимог та запитів суб'єктів господарювання, рекомендацій ЕК.

1.7. Для **забезпечення принципів академічної доброчесності** обов'язковим під час підготовки кваліфікаційної роботи магістра є контроль з боку випускової кафедри якості викладеного матеріалу, основоположним при цьому є унікальність тексту та дотримання авторських прав. Дотримання основних моральних і правових норм академічної поведінки та процедури проведення перевірки академічних та наукових текстів здобувачів вищої освіти на наявність запозичень регламентуються:

– Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Державного біотехнологічного університету;

– Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин;

– Положенням про групу сприяння академічної доброчесності;

– Положенням про наявність текстових запозичень в академічних текстах (<https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normatyvna-baza/>).

Тому на завершальному етапі підготовки кваліфікаційної роботи магістра вона не менш, ніж за два тижня до захисту, подається на кафедру для перевірки на плагіат, за результатами якого приймається рішення щодо допуску роботи до захисту.

1.8. З метою підвищення якості виконання кваліфікаційної роботи магістра та зменшення ризиків плагіату під час її підготовки рекомендується застосовувати проектно-прикладний підхід, заснований на вирішенні визначеної науково-практичної проблеми, що передбачає поглиблення та систематизацію теоретичних засад за обраним напрямом дослідження; розробку та обґрунтування пропозицій і рекомендацій, у тому числі інноваційних.

1.9. Важливим принципом підготовки магістра є інтеграція теоретичної, дослідницької, проектної і підприємницької складових. Тому у магістерській кваліфікаційній роботі студент має здійснити критичний огляд сучасних літературних джерел за обраним напрямом дослідження, з яких 90 % – наукові

публікації (монографії, звіти з виконання наукових тем, статті, тези) вітчизняних та зарубіжних учених за останні 7-10 років, та викласти власні міркування і висновки; відповідно до науково-практичної проблеми, що розв'язується, розробити план та провести дослідження, застосовуючи різноманітні методи збору та аналізу інформації; на основі узагальнення результатів теоретичного огляду та систематизації накопичених фактів запропонувати низку практичних рекомендацій, включаючи інноваційні ідеї та пропозиції, впровадження яких забезпечуватиме підвищення ефективності діяльності об'єкту дослідження та можливості його подальшого розвитку.

1.10. **Обов'язковим критерієм оцінювання результатів кваліфікаційної роботи магістра є наявність елементів новизни одержаних результатів, пропозицій щодо подальшого розвитку теоретичних положень та суб'єкту господарювання, які описуються в рефераті та вступі і характеризують теоретичну та/або практичну значущість роботи.** Практичне значення одержаних результатів має підтверджуватися документально довідками та/або актами впровадження в освітній процес та/або виробництво.

1.11. **Апробація результатів наукових досліджень** студента є невід'ємною складовою підготовки кваліфікаційної роботи магістра, вона забезпечується публікаціями їх у збірниках наукових праць, участю у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, інших наукових заходах.

1.12. Кваліфікаційна робота магістра виконується державною українською мовою з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують пошук та обробку інформації, зручні форми і методи її подачі.

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Основні етапи організації виконання кваліфікаційної роботи магістра:

1. Ознайомлення із рекомендованою тематикою кваліфікаційних робіт магістра, вибір теми та її затвердження із одночасним призначенням наукового керівника.
2. Складання і затвердження завдання на кваліфікаційну роботу магістра.
3. Огляд наукових праць, періодичних видань та інших інформаційних джерел за обраною темою, визначення проблемних аспектів.
4. Розробка плану кваліфікаційної роботи магістра, індивідуального графіку її виконання та узгодження їх з керівником.
5. Організація проходження переддипломної практики.
6. Збір і опрацювання вихідних матеріалів, їх аналіз і синтез.
7. Проведення досліджень, опрацювання та викладення їх результатів у тексті кваліфікаційної роботи магістра.

8. Підготовка та видання наукових статей, оприлюднення результатів дослідження на науково-практичних конференціях за темою кваліфікаційної роботи магістра.

9. Оформлення кваліфікаційної роботи магістра.

10. Перевірка роботи на виконання умов академічної доброчесності та наявність запозичень.

11. Підготовка відгука наукового керівника.

12. Попередній захист кваліфікаційної роботи магістра на випусковій кафедрі та допуск її до захисту на засіданні ЕК.

13. Підготовка візуального супроводу до захисту результатів дослідження.

14. Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи магістра.

15. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра. Тематика кваліфікаційних робіт розробляється і щорічно переглядається кафедрою фінансів, банківської справи та страхування, затверджується Вченою радою ННІ «Кіберпорт». Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми із рекомендованого переліку.

Назва теми має бути лаконічною, точно відповідати змісту кваліфікаційної роботи та відповідної спеціальності. Ключові слова в назві теми мають акцентувати увагу на меті, об'єкті та предметі дослідження. Критерієм вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики в сферах фінансів, ІТ-фінансів, банківської справи, страхування, фондових та крипторинків.

Основні критерії вибору теми кваліфікаційної роботи:

- актуальність;
- наявність теоретико-методологічної бази;
- можливість виконання її на кафедрі і доступ до потрібної інформації;
- відповідність теми обраній спеціальності;
- можливість впровадження результатів дослідження.

В окремих випадках, погоджених з науковим керівником кваліфікаційної роботи, коли обрана тема має характер теоретичних досліджень і на базі практики відсутні відповідні практичні матеріали, студент може використовувати статистичний матеріал, аналізувати зарубіжний досвід, робити висновки відповідно до результатів наукових досліджень провідних фінансових установ і організацій, відомих науковців у сфері фінансів.

Здобувач вищої освіти може запропонувати власний варіант теми, орієнтуючись на майбутнє місце роботи, дотримуючись при цьому спрямованості досліджуваної спеціальності за узгодженням із керівником кваліфікаційної роботи магістра. У цьому випадку її необхідно обґрунтувати, визначити мету, об'єкт дослідження і дати приблизний план написання.

Вибір теми кваліфікаційної роботи магістра узгоджується з **науковим керівником роботи**. Науковими керівниками призначаються викладачі кафедри фінансів, банківської справи та страхування, які мають відповідну спеціалізацію та ступінь доктора або кандидата наук (<https://lift.bio/cfsc>).

Науковий керівник кваліфікаційної роботи магістра зобов'язаний:

- надати допомогу здобувачу вищої освіти у виборі теми дослідження та у розробці індивідуального графіку на весь період виконання кваліфікаційної роботи;

- рекомендувати здобувачу вищої освіти необхідну основну та додаткову літературу, довідкові матеріали, інші джерела з теми дослідження;

- консультувати студента та надати необхідну методологічну допомогу в процесі виконання кваліфікаційної роботи, підготовки наукових статей;

- своєчасно перевіряти зміст та якість виконання окремих частин та роботи загалом;

- надати письмовий відгук на кваліфікаційну роботу з рекомендацією до захисту (у випадку систематичного порушення індивідуального графіку та неможливості контролювати процес виконання роботи керівник має право не допустити здобувача вищої освіти до захисту або надати негативний відгук);

- консультувати здобувача вищої освіти в процесі підготовки візуального супроводу та захисту кваліфікаційної роботи.

Закріплення теми кваліфікаційної роботи магістра, наукового керівника та рецензента оформлюється відповідним Наказом ДБТУ. Зміна теми кваліфікаційної роботи розглядається за письмовою заявою здобувача вищої освіти та затверджується змінами до основного Наказу після погодження з науковим керівником, випускаючою кафедрою фінансів, банківської справи та страхування, Вченою радою ННІ «Кіберпорт».

Складання і затвердження завдання на кваліфікаційну роботу магістра. На основі попереднього вивчення літератури складається індивідуальний графік виконання кваліфікаційної роботи магістра, який слугує основою для розроблення календарного плану її виконання, що погоджується з керівником роботи. У разі недодержання здобувачем вищої освіти календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи магістра, керівник має право винести на засідання кафедри питання про відрахування здобувача вищої освіти як такого, що не виконує навчальний план. Календарний план є складовою частиною завдання на кваліфікаційну роботу магістра, зразок оформлення якого наведено у додатку В.

Наступний етап роботи студента над написанням кваліфікаційної роботи – **підбір наукової літератури, інформаційних, статистичних, звітних, довідкових та інших матеріалів, ознайомлення з ними та їх систематизація.** Підбір спеціальної літератури можна зробити з використанням бібліотечних систематичних каталогів та бібліографічних довідників, статей у спеціалізованих виданнях, реферативних збірників тощо. Допомогу у виборі дійсно необхідної літератури повинен надати науковий керівник. Підібраний і систематизований матеріал є основою для розробки плану магістерської роботи, який повинен не тільки відображати її загальну характеристику, послідовність розділів і підрозділів, але й визначати тези змісту відповідних розділів.

План кваліфікаційної роботи включає чітко сформульовану назву роботи та її елементи: вступ, основні розділи із поділом на структурні підрозділи та висновки. Практика показує, що складання нечіткого плану

спричиняє найбільші труднощі, і це не випадково. Непродуманий, нечіткий план відволікає від суті проблеми, ускладнює роботу, збільшує витрати часу. Тому студент має дуже ретельно складати план роботи.

Головним елементом розгорнутого плану є викладення основної частини дослідження. Це центральна частина плану, яка є, за суттю, дослідженням. Саме тут планується досягти певних результатів, висунути й обґрунтувати нові пропозиції та рекомендації, тому деталізація цієї частини плану потребує особливо ретельного відпрацювання, саме на цьому етапі важлива допомога керівника. Розгорнутий план роботи забезпечує послідовність викладення результатів дослідження, їх чіткий і логічний розвиток. У загальних висновках розгорнутого плану роботи мають міститися найбільш суттєві результати, ступінь їх достовірності й новизни, значення для теорії та практики, рекомендації щодо їх використання.

Особливу увагу слід приділяти **термінам виконання**. На всі непередбачені роботи потрібно запланувати до 5% часу, врахувати час на обговорення результатів із керівником. Правильно складений план – запорука успішного проведення кваліфікаційного дослідження.

Оприлюднення та публікація результатів досліджень. Кваліфікаційна робота магістра обов'язково супроводжується науковими публікаціями за результатами проведеного наукового дослідження. Тому необхідним є завчасна підготовка й друк наукових статей та оприлюднення результатів дослідження на науково-практичних конференціях з теми кваліфікаційної роботи магістра.

Вимоги до **оформлення кваліфікаційної роботи магістра** викладені у 4 розділі методичних рекомендацій.

Згідно чинних Положень ДБТУ для **перевірки роботи на дотримання умов академічної доброчесності та наявності запозичень** за 14 діб до захисту кваліфікаційної роботи магістра її електронний варіант надається автором роботи на електронному носію (формати: .rtf; *.doc; *.docx) відповідальній особі (призначається рішенням кафедри). За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи. За результатами перевірки роботи системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості Unicheck (<https://unicheck.com/>) протягом 48 годин автору видається звіт подібності (довідка).

До складу завершеної роботи, яка подається до захисту, включаються:

1. Кваліфікаційна робота магістра.
2. Завдання на кваліфікаційну роботу студенту (Додаток В).
3. Відгук наукового керівника (Додаток Е).
4. Зовнішня рецензія (зразок представлено у Додатку Ж).
5. Довідку з результатами перевірки про рівень унікальності тексту роботи (звіт подібності).
6. Ксерокопії публікацій з теми кваліфікаційної роботи (титульний аркуш, зворот титульного аркуша, зміст, сторінки самої публікації, остання сторінка видання з його вихідними даними).

7. Електронний варіант кваліфікаційної роботи магістра із повним пакетом супровідної документації для збереження у хмарному середовищі та розміщення у репозитарії ДБТУ.

Рекомендації щодо підготовки доповіді до захисту кваліфікаційної роботи магістра та вказівки про порядок захисту кваліфікаційної роботи магістра представлені у 7 розділі методичних рекомендацій.

РОЗДІЛ 3 ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОБСЯГІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра як оригінальне теоретично-прикладне дослідження повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність. У роботі здобувач повинен показати достатньо високий рівень теоретичної та практичної підготовки, здатність кваліфіковано аналізувати конкретні соціально-економічні явища та процеси.

Робота повинна бути виконана з урахуванням державних та галузевих стандартів згідно ДСТУ 3008-2015 – Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлювання (<https://metrology.com.ua/skachat-dstu-gost-gost-r/gost/dstu-3008-2015/>).

Мова кваліфікаційної роботи – українська. Стиль викладання матеріалу – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок.

Рекомендований обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи магістра (без списку використаних джерел та додатків) повинен складати 75-80 сторінок друкованого тексту. Робота має бути ілюстрована табличним та графічним матеріалом, який необхідно проаналізувати та прокоментувати. Зміст і структура кваліфікаційної роботи визначаються здобувачем разом із науковим керівником та повинні містити такі обов'язкові елементи:

1. Титульний аркуш.
2. Завдання на кваліфікаційну роботу.
3. Реферат
4. Зміст.
5. Вступ.
6. Основна частина (3 розділи):
  - теоретико-методологічний;
  - дослідницько-аналітичний;
  - проєктно-рекомендаційний.
7. Висновки.
8. Список використаних літературних та інших інформаційних джерел.
9. Додатки.

Зміст розділів і підрозділів має бути взаємопов'язаним, а матеріал – викладеним послідовно і логічно. Перший і другий розділи повинні складатися з трьох підрозділів, третій розділ повинен включати мінімум 2 підрозділи. Орієнтовне розподілення обсягу кваліфікаційної роботи наведено в табл. 3.1.

Орієнтовний розподіл обсягу кваліфікаційної роботи магістра

Структурні елементи	Кількість сторінок
Титульний аркуш	1
Завдання на кваліфікаційну роботу	1
Реферат	2
Вступ	2-3
Основна частина:	
Розділ 1 (3 підрозділи + висновки до розділу)	21
Розділ 2 (3 підрозділи + висновки до розділу)	23-25
Розділ 3 (2-3 підрозділи + висновки до розділу)	19-23
Висновки	3-4
Список інформаційних джерел	5-7 (не враховуються)
Додатки	5-7 (не враховуються)
Разом	75-80

Титульний аркуш

Титульний аркуш магістра є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і заповнюється за визначеними правилами, з наявністю всіх обов'язкових реквізитів. Титульний аркуш містить інформацію про найменування теми, дані про виконавця і керівника роботи, про допуск завідувача кафедри до захисту. Зразок складання титульного аркушу наведений у Додатку Б.

Завдання на роботу

Завдання кваліфікаційної роботи магістра розміщується безпосередньо за титульним аркушем та являє собою документ, що визначає обсяг роботи і напрямок дослідження, індивідуальний план роботи здобувача. Індивідуальний план повинен розкривати в логічній послідовності структуру дослідження, перелік питань, що відображають зміст теми кваліфікаційної роботи магістра, а також термін виконання кожного розділу (Додаток В).

Реферат

Реферат призначено для ознайомлення з коротким змістом кваліфікаційної роботи магістра. Він має бути стислим, інформативним і містити відомості, що дозволяють отримати уявлення про сутність роботи, її обсяг та основні результати. Реферат містить основні відомості про автора, назву, обсяг документу (кількість сторінок роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, джерел інформації та додатків), місце виконання, перелік ключових слів, текст реферату, інформацію про публікації та апробацію результатів дослідження.

Ключовим словом є слово або словосполучення з тексту кваліфікаційної роботи, яке з точки зору інформаційного пошуку несе змістовне навантаження. В якості ключових слів використовуються загальноприйняті фінансові та спеціалізовані терміни. Перелік ключових слів повинен характеризувати зміст кваліфікаційної роботи, яка реферується, і включати від 5 до 10 слів (словосполучень) в називному відміннику, надрукованих у рядок через кому великими літерами.

Текст реферату повинен відображати основний зміст кваліфікаційної роботи, що включає як можна більше інформації про об'єкт дослідження. Текст реферату на пункти не поділяється (Додаток Г).

Зміст

Зміст кваліфікаційної роботи має відображати суть проблеми, її складність та логіку дослідження. Назви розділів та підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

Зміст роботи подають після реферату на новій сторінці. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підзаголовків та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, основної частини, висновків, рекомендацій (якщо останні є), перелік посилань, додатки, якщо вони є. Номери сторінок, на яких розміщується початок елементів, повинні бути розташовані одна під другою. Слово «сторінка» або його скорочення не пишуть. Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи наведено у Додатку Д.

Титульна сторінка, завдання до роботи, реферат та зміст не нумеруються, але в загальній нумерації враховуються.

Вступ

Вступ повинен містити обґрунтування актуальності дослідження, огляд наявного досвіду з досліджуваної проблематики, мету, завдання, предмет і об'єкт та методи дослідження, відомості про теоретичне та практичне значення одержаних результатів, апробацію результатів роботи, кількість публікацій, обсяг і структуру роботи. Таким чином, у вступі має бути відображено:

– *актуальність теми*, де коротко розкривається сучасний стан проблеми, що розглядається, її роль в економіці та перспективи її розвитку та вирішення. Пропонуючи нові наукові концепції (положення), студент має показати відмінність отриманих результатів від уже відомих, описати ступінь новизни (наприклад, «уперше отримано...», «удосконалено...», «дістало подальшого розвитку...»). Формулюючи наукову новизну можна вживати, зокрема, такі вислови: «вперше формалізовано...», «розроблено метод..., який відрізняється від...», «доведено залежність між...», «досліджено поведінку... й показано...», «доопрацьовано (відомий) метод... у частині... і поширено його на новий клас систем...», «створено концепцію, що узагальнює... і розвиває...», «досліджено новий ефект...», «розроблено нову систему... з використанням відомого принципу...»;

– *об'єкт дослідження* – сфера фінансів, підприємство або фінансова установа, на базі якого виконується кваліфікаційна робота;

– *предмет дослідження* – проблема (коло питань), які досліджуються у роботі, на прикладі об'єкту дослідження;

– *мета роботи* – вивчення (аналіз) стану та удосконалення (оптимізація) предмету дослідження щодо об'єкта дослідження;

– *основні завдання роботи* повинні відповідати меті дослідження, виходячи з чого будується структура роботи (тому завдання дослідження мають бути сформульовані на основі найменування розділів і підрозділів);

– *методологічна основа дослідження* – коротко вказуються основні закони та нормативні акти, які задіяні у роботі, а також прізвища та ініціали авторів, які внесли певний вклад у розробку проблеми;

– *область можливого використання результатів роботи* – коротко характеризується отриманий практичний результат (методичні рекомендації за окремими напрямками діяльності об'єкта дослідження або аспектам досліджуваної проблеми в межах предмета дослідження, розроблена модель економічної поведінки об'єкта дослідження, доповнення до чинного законодавства з метою його удосконалення і т. п.) та аналізується його вплив на діяльність об'єкту або предмету дослідження у разі впровадження;

- інформація щодо *оприлюднення результатів дослідження* на наукових конференціях, опублікованих статтях (у форматі стандартизованого бібліографічного посилання);

– *структура і обсяг кваліфікаційної роботи* – надаються загальні відомості щодо структури роботи, кількості сторінок друкованого (комп'ютерного) тексту, а також кількості таблиць, рисунки, додатків, використаних джерел літератури.

Історичні довідки, описання раніше надрукованих робіт та загальновідомі положення у вступі не наводять.

Основна частина кваліфікаційної роботи

Основна частина кваліфікаційної роботи магістра складається з трьох розділів – теоретико-методологічного, дослідницько-аналітичного та проектно-рекомендаційного, кожен з яких містить підрозділи із закінченою інформацією. Зміст розділів повинен відповідати завданням, сформульованим у вступі, й послідовно розкривати тему роботи. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Текст основної частини (структура викладання, оформлення таблиць, формул, посилань на джерела інформації, одиниць виміру та приміток) повинен бути виконаний відповідно до методичних вказівок, наданих у розділі 4.

У першому (теоретико-методологічному) розділі роботи необхідно здійснити критичний огляд категоріального апарату; узагальнити методи та інструментарій за обраним напрямом дослідження; визначити та охарактеризувати їх особливості для конкретної галузі, сфери діяльності, підприємства, продукту. Розділ повинен включати елементи наукової дискусії за результатами огляду літературних джерел за обраним напрямом дослідження, тобто має бути надано аргументовану оцінку використаних джерел інформації. Стиль викладання має бути аналітичним та містити узагальнення, власні думки і висновки автора.

У ході роботи над оглядом літератури розглядаються результати відповідних розробок, які викладені у доступних зарубіжних та вітчизняних публікаціях – монографіях, підручниках, наукових статтях в періодичних

виданнях, звітах про науково-дослідні роботи, міжгалузевих і галузевих нормативних матеріалах, офіційних статистичних даних, каталогах та інших джерелах. Огляд літератури слід почати з пошуку інформаційних джерел, присвячених проблемі, яка розглядається у кваліфікаційній роботі. Зібрані дані треба угрупувати по кожному з напрямків роботи, проаналізувавши думки різних авторів, з'ясувавши протиріччя та зробивши висновки.

Результати проведеного аналізу інформаційних джерел треба порівняти з рівнем вирішення даної проблеми на досліджуваному підприємстві. Наприкінці розділу необхідно зробити висновок про можливі шляхи подальших досліджень проблеми, удосконалення відповідних розробок і рішень на підприємстві.

У *другому (дослідницько-аналітичному) розділі* роботи з вичерпною повнотою, базуючись на зібраному фактичному матеріалі, викладаються результати власних досліджень автора. Здобувачем вищої освіти проводяться дослідження та виконуються розрахунки на базі методів, які розглянуті в першому розділі, при цьому слід використовувати як загальнонаукові, так і специфічні методи досліджень, збору та аналізу інформації. Результати проведених досліджень представляються у вигляді таблиць, графіків, діаграм, які супроводжуються текстом, що містить тлумачення стану досліджуваних явищ і процесів; ґрунтовними висновками щодо виявлених особливостей і тенденцій розвитку об'єкта дослідження, напрямів та наявних резервів удосконалення його діяльності.

Досить важливим є те, щоб узагальнення теоретичних концепцій та висновки, сформульовані здобувачем вищої освіти на базі вивчення наукової літератури й викладені у першому розділі, були підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі. Якщо в роботі використовуються результати моделювання чи досліджень, що запозичені з підручників, наукових досліджень тощо, необхідно зробити відповідні посилання на дані джерела.

Зміст і структура другого розділу кваліфікаційної роботи залежать від теми і основних завдань дослідження та складається принаймні з трьох підрозділів. У цьому розділі студент повинен відобразити результати ґрунтовного аналізу фактичного стану досліджуваної проблеми на матеріалах конкретного підприємства, визначити резерви росту кількісних і шляхи удосконалення якісних показників його функціонування.

Описувати історію виникнення і розвитку підприємства недоцільно.

Аналіз, що проводиться, повинен відповідати предмету дослідження відповідно до умов функціонування об'єкту дослідження, тобто аналізу підлягають фінансові аспекти діяльності об'єкта. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства здійснюється на підставі даних форм фінансової та статистичної звітності.

Аналіз результатів діяльності об'єкта дослідження може містити:

- оцінку ресурсних можливостей;
- аналіз структурних показників;
- оцінку результативних показників діяльності підприємства (згідно з метою та завданням роботи).

Джерелами інформації для фінансово-економічного аналізу можуть бути бухгалтерська та статистична звітність, результати моніторингу та програми діяльності підприємства (фінансової установи), інші види звітності.

Методика збору первинної інформації по проблемі, яка досліджується, включає:

- аналіз джерел інформації;
- збір статистичних даних, які відображають діяльність підприємства за декілька років;
- вибір методів обробки первинної інформації;
- обґрунтування використання обробленої інформації та її цінності для дослідження проблеми, що аналізується;
- оформлення результатів у вигляді таблиць, графіків, гістограм та діаграм для візуалізації отриманих даних;
- формулювання висновків про достовірність та достатність інформації.

Слід чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації – що запозичене з літератури, що одержано з документів підприємства, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. Розділ повинен бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображає відповідні аспекти діяльності підприємств за досліджуваний період.

Розділ завершується оцінкою одержаних результатів та формуванням висновків.

Третій (проектно-рекомендаційний) розділ роботи – творча частина, в якій студенту необхідно надати власні конкретні пропозиції та розробки щодо практичного вирішення досліджуваного завдання. Студент повинен запропонувати набір варіантів, інструментів і механізмів розв'язання завдань техніко-економічного, організаційного, управлінського характеру. Запропоновані підходи розробляються відповідно до основних теоретичних положень, результатів проведених досліджень та сучасних трендів і мають демонструватися на конкретному практичному прикладі, що передбачає проведення розрахунків з наступною оцінкою їх результативності. Розділ має містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Студент повинен розглянути методи прийняття поточних та довгострокових управлінських рішень на підприємстві докладно щодо предмету дослідження.

Однією з ознак високої якості кваліфікаційної роботи магістра є застосування економіко-математичних методів та сучасних інформаційних технологій як під час аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів.

Якщо запропоновані заходи або напрямки розвитку не потребують обґрунтування, або у студента виникають труднощі із здійсненням розрахунків, слід використовувати результати наукових досліджень та практичних досягнень у галузі управління фінансами на основі даних літературних джерел. За результати розрахунків та зроблені на цій основі висновки та пропозиції відповідальність несе студент – автор кваліфікаційної роботи.

Висновки

Висновки є заключною частиною кваліфікаційної роботи магістра, у яких висвітлюються найбільш важливі конкретні і обґрунтовані результати проведеного дослідження. Студенту в максимально стислому вигляді необхідно відобразити суть і цінність власних досліджень, дати їм оцінку з урахуванням тенденцій і підходів щодо вирішення поставленого завдання, показати теоретичну, практичну і соціально-економічну значимість роботи, а також зробити припущення про тенденції розвитку об'єкту дослідження у майбутньому. Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять: формулювання розв'язаної проблеми; оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті кваліфікаційної роботи магістра та поставленим у вступі завданням; елементи наукової новизни; пропозиції щодо вдосконалення досліджуваного напрямку діяльності організації, які було детально обґрунтовано у розділі 3. У висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не розглядалися в кваліфікаційній роботі магістра.

Необхідно зауважити, що висновки й пропозиції повинні бути у всіх розділах кваліфікаційної роботи магістра. Однак, якщо в інших розділах кожен висновок або пропозиція повинні обов'язково супроводжуватися розрахунками, посиланнями на передовий вітчизняний або закордонний досвід, на результати спеціальних досліджень, то в заключній частині кваліфікаційної роботи магістра здобувач вищої освіти стисло формулює результати аналізу й проектування, при необхідності вказуючи, в якому розділі міститься докладна аргументація.

Не допускається, щоб у «Висновках» здобувач розмірковував про питання, які він докладно не досліджував у попередніх розділах. При цьому підсумковий результат, здобутий здобувачем вищої освіти і відображений у висновках, не повинен замінюватися простими висновками, які одержані в кожному розділі, а повинен відображати те нове, суттєве, що є підсумковим результатом дослідження, яке виноситься на прилюдний захист та оцінку ЕК.

Текст висновків подається у тезисній формі у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій в логічній послідовності відповідно до поставлених у вступі завдань.

Список використаних джерел інформації

Під час підготовки кваліфікаційної роботи магістра автор повинен давати посилання за списком використаних джерел на автора і джерело, з якого запозичується матеріал, цитуються окремі положення. Тому особливу увагу слід приділити переліку посилань (не менше 50 джерел). Список використаних джерел має бути оформлений відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) (<https://www.grafiati.com/uk/info/dstu-8302-2015/examples/>). До нього включають законодавчі та нормативні акти; використані роботи, вказуючи назву роботи, місце і рік видання; періодичні видання. Посилання на джерела інформації в тексті роботи слід позначати порядковими номерами у квадратних дужках.

Список використаних джерел (список літератури) – це перелік не тільки творів, що були процитовані та згадані, але й тих, з якими студент ознайомився в процесі збору інформації та під час написання кваліфікаційної роботи. Джерелами інформації для написання кваліфікаційної роботи можуть бути:

- нормативно-законодавчі акти;
- інструкції, нормативно-технічні та інші офіційні документи;
- наукові видання вітчизняних та зарубіжних авторів;
- статті у спеціалізованих періодичних та наукових виданнях;
- звіти про науково-дослідну роботу;
- матеріали дисертаційних досліджень;
- інформаційні ресурси електронної мережі Internet.

На початку списку використаних джерел розміщують закони України, укази Президента України, постанови уряду України, інструктивні та нормативні матеріали. Далі літературні джерела розміщуються у алфавітному порядку без розділення їх за окремими видами (книги, статті і т.д.). Дані про джерела інформації наводяться мовою оригіналу.

Літературні джерела включаються до списку лише один раз.

Додатки

Великі таблиці, додаткові і допоміжні матеріали – графіки, схеми, у т.ч. блок-схеми, алгоритми, допоміжні тексти, результати розрахунків, рекомендується виносити у додатки. Додатки слід оформлювати як продовження кваліфікаційної роботи у вигляді окремої частини, розташовуючи їх у порядку посилань на них в тексті. При цьому додатки мають спільну із всією роботою наскрізну нумерацію сторінок. Додаток повинен починатися з заголовку, надрукованому під словом «ДОДАТОК» маленькими літерами з першою великою симетрично відносно до тексту сторінки. Якщо додатками є копії документів, проспекти тощо, то перед копією слід розмістити чистий аркуш, на якому посередині пишуть слово «ДОДАТОК» та його найменування. Сторінки копій нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію.

РОЗДІЛ 4 ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра є сполученням тексту, ілюстрацій і таблиць, її подають в паперовому та електронному вигляді. Робота має бути виконана і оформлена з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт.

Текст роботи має бути набраний на комп'ютері за допомогою MS Word, а також за умов використання інших пакетів прикладних програм Microsoft Office, на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм).

Про оформленні роботи слід дотримуватись наступних параметрів:

- шрифт – Times New Roman;
- розмір шрифту – 14 pt;

- відстань між рядками – 1,5 інтервали (не більше 30 строк на сторінці);
- розмір полів: верхнє, нижнє – не менш 20 мм, лівє – не менш 25 мм, правє – не менш 10 мм;
- абзацний відступ – 1,25 см.

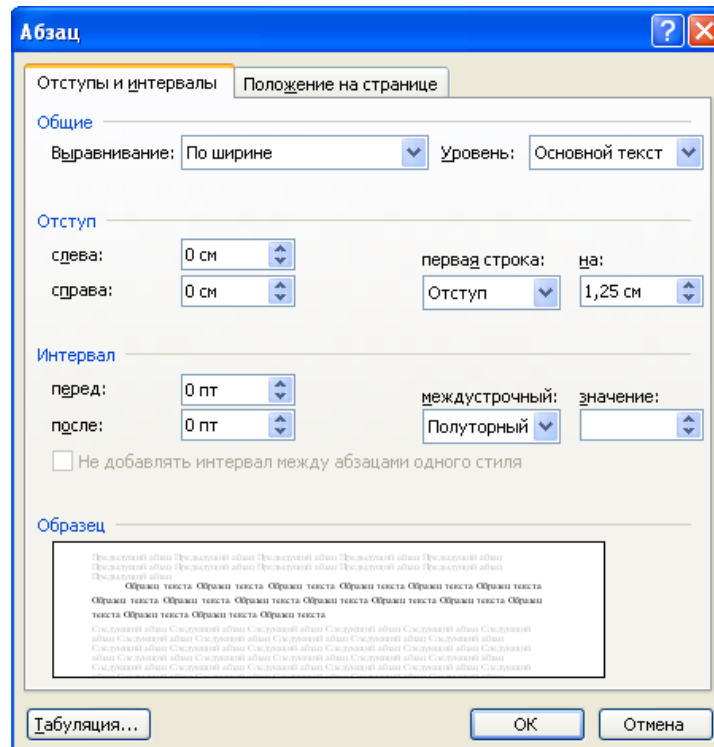

Рис. 4.1 Відступи та інтервали

Нумерація сторінок кваліфікаційної роботи магістра здійснюють арабськими цифрами, але на титульному аркуші, аркушах завдання та на аркуші зі змістом роботи номер не ставлять. На сторінках номер ставити у правому верхньому куті.

Шрифт друку кваліфікаційної роботи повинен бути чітким, щільність тексту однаковою. Використання напівжирного, курсивного та підкресленого стилю шрифту в основному тексті заборонено.

Текст кваліфікаційної роботи повинен бути чітким, коротким і не допускати різних тлумачень. З цією метою його розділяють на структурні елементи.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи магістра «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими жирними літерами нежирним шрифтом симетрично до тексту по центру сторінки. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Крапка після цифри, яка позначає нумерацію розділу або підрозділу, ставиться. Кожну основну структурну частину кваліфікаційної роботи магістра «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», треба починати з нової сторінки.

Текст кваліфікаційної роботи розділяють на розділи та підрозділи щодо смислового змісту, які, у свою чергу, розділяють на пункти. Підрозділи в межах розділу (наприклад, підрозділи 1.2., 1.3., 2.2., 2.3.) друкуються послідовно, з відступом трьох рядків від попереднього підрозділу, один за одним – не з нової сторінки.

Розділи, підрозділи, пункти та підпункти слід нумерувати арабськими цифрами та друкувати з абзацним відступом.

Кваліфікаційна робота починається з *титального аркуша*, який виконується за встановленою формою (додаток Б).

За титульним аркушем розміщують послідовно: *реферат*, в якому слід указати загальний обсяг роботи, кількість таблиць, рисунків, ключові поняття і викласти в дуже стислій формі сутність роботи; *зміст роботи*; *вступ*; *перший, другий, третій розділ*; *висновки*; *список використаної літератури*; *додатки*.

У змісті зазначають початкові сторінки кожного розділу і підрозділу. Назви розділів і підрозділів у змісті та тексті мають бути однаковими. Вступ, кожний розділ, висновки і список літератури починаються з нової сторінки, а наступний підрозділ – одразу після закінчення попереднього.

Таблиці

Таблиці застосовують для уточнення та зручності порівнювання показників. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці.

Назва таблиці має точно і стисло відображати її зміст. Назву, яка пишеться напівжирним шрифтом строковими буквами з першої великої, слід розміщувати один раз безпосередньо над таблицею посередині.

Таблицю розміщують по всій ширині сторінки від лівого до правого полів. Якщо рядки або граfi таблиці виходять за межі формату сторінки, її поділяють на частини, які розміщують одну під іншою або переміщують на наступну сторінку. При переносі таблиці на іншу сторінку пишуть: «Продовження таблиці ___» із зазначенням номера таблиці.

Таблиці нумеруються арабськими цифрами в межах розділу. Номер таблиці складається з порядкового номеру розділу та порядкового номеру таблиці, цифри повинні бути розділені крапкою.

Заголовки стовбців таблиці пишуть з великої літери, а підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком. Підзаголовки, що мають самостійну назву, пишуть з великої літери.

В кінців заголовків і підзаголовків таблиць, граfi і рядків крапку не ставлять. Заголовки і підзаголовки граfi указують в однині.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, які складаються зі слова «таблиця» із зазначенням її номера.

Якщо таблиця запозичена, то в кінці таблиці необхідно надати посилання на першоджерело. У випадку, коли таблиця побудована на основі даних, розрахованих автором, тоді в кінці таблиці необхідно записати: «Розраховано автором на основі даних...» і вказати статистичні органи або організацію, яка звітує. Наприклад:

Сьогодні в Україні діють принаймні п'ять повноцінних технологічних виробництв цифрових технологій та пристроїв за участі глобальних лідерів IT-індустрії та локального бізнесу, що представлено у табл. 1.5.

Таблиця 1.5

КРІ розвитку цифрових інфраструктур до 2030Е

Показник	КРІ 2030Е
1. Фіксована широкопasmова телекомунікаційна інфраструктура. Покриття домоволодінь та об'єктів інфраструктури.	99,9%
2. Мобільна телекомунікаційна інфраструктура (4G, 5G). Покриття.	100%
3. Радіоінфраструктура (LoRaWan тощо) для проектів Інтернету речей (сенсори, датчики тощо). Покриття.	100%
4. Обчислювальна інфраструктура (т. з. хмарна, або віртуалізована, інфраструктура). Кількість локальних операторів із відповідними потужностями та показниками надійності (TIER2, TIER3).	10
5. Частка бізнес-процесів, транзакцій та бізнес-взаємодії, що є електронними та онлайн.	90%

Джерело: за даними [28].

Формули та рівняння

Формули та рівняння містять безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, симетрично тексту. Вище та нижче кожної формули треба залишити по одному рядку.

Формули та рівняння нумеруються в межах розділу, у додатках – в межах додатку. Номер складається з номеру розділу (дodatку) та порядкового номеру формули, які розділені крапкою. Наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу. Номер формули або рівняння пишуть у рядку справа.

Пояснення значень символів або числових коефіцієнтів, які входять у формулу, слід приводити безпосередньо під формулою у той послідовності, в якій вони дані у формулі.

Пояснення значень кожного символу та числового коефіцієнту слід давати з нового рядку зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$$P_{\Pi} = \frac{Z_{\min}}{\Phi_3} \cdot \Phi_{\Pi}, \quad (1.3)$$

де P_{Π} – мінімальна заборгованість за резервом наступних платежів, грн.;

$Z_{\min}$ – мінімальний залишок резерву наступних платежів, грн.;

Φ_3, Φ_{Π} – фонд заробітної плати з нарахуваннями на неї в запланованому та попередньому звітному році відповідно, грн.

Переносити продовження формули на наступний рядок можна тільки на знаках операцій, що виконуються, причому знаки на початку нового рядку повторюються. При переносі на операції множення використовують знак «*». Формули, які містяться одна за другою, розділяють крапкою з комою.

Візуалізація формул та рівнянь повинна досягатися за допомогою інструментарію MS Office, зокрема Майстра формул Equation Editor.

Графічний (ілюстративний) матеріал

Графічний матеріал – рисунки (схеми, діаграми тощо) розміщують у кваліфікаційній роботі для встановлення властивостей або характеристик об'єкта, а також для ліпшого розуміння тексту роботи.

На графічний матеріал мають бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи. Рисунки варто розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, у якому вони вперше згадуються, або на наступній сторінці. В разі необхідності графічний матеріал розташовують у додатках.

На всі рисунки повинні бути надані посилання в тексті. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно в тексті давати посилання на відповідні літературні джерела.

За необхідності під графічним матеріалом розміщують пояснювальні дані. За наявності у роботі таблиць, що доповнюють графічний матеріал, таблиці слід також розміщувати після графічного матеріалу.

Рисунки повинні мати назву, що відображає сутність наданого матеріалу.

Графічний матеріал позначається словом «Рис. ___», що разом з назвою рисунку розміщують після пояснюючих даних.

Графічний матеріал (за винятком матеріалу додатків) слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу. Номер складається з порядкового номеру розділу (додатку) і порядкового номеру ілюстрації з межах розділу (додатку), які розподілені крапкою.

Якщо після посилання на рисунок у тексті йде розгляд матеріалу, що ілюструється, то в тексті слово «рисунок» можна писати без зазначення номера. Наприклад: «Як видно з рисунка, темпи зростання показника ...».

За перший квартал 2023 року український ІТ-сектор заробив 1,68 млрд доларів у експорті. Середній дохід за місяць склав 558 млн доларів. Частка ІТ-послуг у загальному експорті товарів та послуг сягла 12,3 % (рис. 1.8).

Рис. 1.8. Динаміка зміни доходу ІТ-експорту у I кварталі 2021-2023 рр.
Джерело: за даними Опендатабот [36].

Посилання

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали з яких наводяться в кваліфікаційній роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тому разі, коли в них є матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в кваліфікаційній роботі.

Посилання на джерела інформації вказують по тексту порядковими номерами у квадратних дужках по типу:

– якщо посилаються на всю роботу, то у квадратних дужках ставлять порядковий номер джерела у списку використаних джерел інформації. Наприклад: «... на думку авторів [16, 28, 77] ...»;

– якщо у тексті використовується цитата або наводиться ствердження, положення, висновок і т.п., автором яких не є студент, то у квадратних дужках вказується номер джерела по списку використаних джерел інформації та через

кому – номер сторінки, яка цитується або на яку посилаються. Наприклад, [43, с. 18].

Якщо в кваліфікаційній роботі є таблиці, рисунки, формули, додатки, джерела інформації, то на них повинні бути посилання в тесті. При посиланні на розділи, підрозділи та пункти даної кваліфікаційної роботи слід писати:

- «... згідно до розділу 1 ...»;
- «... відповідно підрозділу 2.1 ...»;
- «... відповідно пункту 3.2.2 ...».

Посилання на таблиці, рисунки, формули та додатки надають наступним чином:

- «...наведено у табл. 2.2 ...»;
- «... відповідно до рис. 4.6 ...»;
- «...показано на рис. 2.1 ...»;
- «... як видно з формули (4.8) ...»;
- «... наведено у додатку А ...».

При повторних посиланнях пишуть:

- «... див. табл. 2.1»;
- «... див. рис. 2.1»;
- «... див. формулу 2.1»;
- «... див. додаток А».

Посилання на документ, який використовується, надають в цілому, або на його розділи та додатки. Посилатися тільки на підрозділи та пункти документа не припустимо. При посиланні на розділ або додаток вказують їх номер і найменування. При повторних посиланнях вказують тільки номер.

Перерахування

При необхідності в тесті можуть наводитися перерахування. Перед ними ставлять двокрапку.

Позиції перерахування відзначають:

- арабською цифрою з крапкою (далі текст іде з великої літери, наприкінці ставиться крапка);
- цифрою з дужкою, або літерою з дужкою (далі текст йде з маленької літери, наприкінці ставиться крапка з комою);
- дефісом (далі текст йде з маленької літери, наприкінці ставиться крапка з комою).

Якщо перерахування має дві рівні деталізації, то перший рівень пишуть з абзацного відступу, а другий – з відступом відносно першого рівня перерахувань.

Наприклад: «Рахунки, які відкриваються в органах Державного казначейства поділяються на:

1. Бюджетні рахунки:
  - бюджетні рахунки для зарахування надходжень;
  - бюджетні рахунки для здійснення видатків.
2. Поточні рахунки.»

Додатки

Як правило, додатки виконують на листах формату А4.

Справа відносно тексту сторінки строковими літерами з першої великої пишуть «Додаток __» і ставлять літеру українського алфавіту, яка відповідає літері, вказаній в основному тексті роботи при посиланні на цей додаток.

Додатки послідовно визначаються великими літерами української абетки за винятком букв Г, Є, І, Ї, З, Й, О, Ч, Ь.

Припускається оформлювати додатки літерами латинського алфавіту (за умов використання усіх літер українського алфавіту), крім І та О.

В разі необхідності текст кожного додатку може бути розмежованим на розділи та підрозділи, які нумерують в межах додатку. Наприклад, Додаток А.1 (перший розділ додатку А). У цьому випадку номер складається з літери додатку та поточного номеру розділу додатку, які розділені крапкою.

Кожний додаток повинен мати заголовок, який друкують зверху строковими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки.

Заголовки розділів виконують за загальними правилами.

Ілюстрації, таблиці та формули нумерують у межах кожного додатку.

Наприклад:

- рисунок А.1 – перший рисунок додатку А;
- таблиця Б.5 – п'ята таблиця додатку Б;
- формула (В.3) – третя формула додатку В.

При посиланні в тексті додатку на рисунки, таблиці та формули слід писати:

- «... на рисунку А.1» або «... на рисунку А.1»;
- «... у таблиці Б.2» або «... у табл. Б.2»;
- «... по формулі (В.3)»;
- «...у рівнянні (Г.4)».

Якщо в якості додатку у кваліфікаційній роботі використовуються статистичні або інші документи (оригінали або їх копії), то на першій сторінці справа (при наявності місця) пишуть: «Додаток _____», а на другій сторінці посередині – його назву. Якщо місця немає, то перед додатком розміщують чисту сторінку, паперу, на якій посередині сторінки пишуть номер і назву додатку. Копії документів повинні бути зроблені на сторінках стандартного формату білого кольору з одного боку паперу. На сторінках документу проставляється наскрізна нумерація.

На останній сторінці студент повинен поставити підпис проти своїх ПІБ (прізвище, ім'я та по батькові) із зазначенням дати, коли робота в остаточному вигляді була подана на кафедру. Кваліфікаційної робота магістра подається на підпис завідувачу випускової кафедри. Завідувач кафедри після попереднього захисту приймає остаточне рішення щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту перед екзаменаційною комісією, про що робить відповідну позначку на титульному аркуші.

РОЗДІЛ 5 НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Науковими керівниками кваліфікаційних робіт призначають викладачів кафедри фінансів, банківської справи та страхування, що мають наукові ступені та вчені звання, відповідно до їх наукових інтересів та узгодженої тематики кваліфікаційних робіт, що виконуються на кафедрі.

Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи:

- надавати допомогу у виборі теми, розробленні плану (змісту) роботи, доборі літератури, виборі методів дослідження тощо;
- аналізувати зміст роботи;
- визначати поетапні терміни виконання роботи;
- контролювати виконання роботи;
- доповідати на засіданні випускової кафедри про виконання та завершення роботи;
- скласти письмовий відгук на кваліфікаційну роботу.

Завершену роботу здобувач подає науковому керівникові на перевірку та підготовку *відгуку*.

У відгуку науковий керівник має зазначити: актуальність дослідження, глибину та комплексність розкриття проблемних аспектів, рівень підготовки здобувача до виконання професійних обов'язків, ступінь самостійності у виконанні кваліфікаційної роботи, новизну порушених питань та оригінальність їхнього розв'язання, уміння використовувати джерела інформації, зокрема літературу, ступінь володіння методами дослідження, повноту і якість дослідження теми, завершеність роботи, логічність, послідовність, аргументованість, літературну грамотність викладення матеріалу.

Відгук наукового керівника завершується записом «*Рекомендується до захисту*», а в разі негативної оцінки – «*До захисту не рекомендується*».

У випадку негативного висновку керівника це питання виноситься на розгляд засідання випускової кафедри за участю студента та наукового керівника.

Ухвалу кафедри у вигляді витягу з протоколу засідання за підписом завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування скеровують деканові ННІ «Кіберпорт».

Отримавши висновок наукового керівника, за два тижні до захисту студент реєструє її на кафедрі, попередньо захищає її та отримує направлення на *зовнішнє рецензування*.

Рецензентами кваліфікаційної роботи можуть бути особи із числа висококваліфікованих фахівців державних фінансових установ, підприємств, установ і організацій, викладачів інших вищих навчальних закладів. Коло фахових та наукових інтересів рецензентів має відповідати тематиці кваліфікаційної роботи. Завдання рецензента – допомогти екзаменаційній комісії всебічно й об'єктивно оцінити кваліфікаційну роботу щодо її наукового та літературного рівня.

У рецензії необхідно зазначити:

- актуальність теми дослідження;
- ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у кваліфікаційній роботі;
- якість проведеного дослідження;
- значущість та практичну цінність результатів дослідження;
- використання найновіших інформаційних джерел, зокрема літератури, в окремій галузі (назвати джерела, які застаріли);
- характеристику термінології, структури й стилю кваліфікаційної роботи, її завершеність загалом;
- зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Рецензію складають в одному примірнику. Її підписує особисто рецензент, зазначивши свої ініціали, прізвище, посаду, науковий ступінь, вчене звання, почесні звання та дату. Підпис рецензента засвідчують в установі, в якій він працює.

Рецензію на кваліфікаційну роботу треба подати на кафедру не пізніше, ніж за 7 днів до захисту. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту. Без зовнішньої рецензії кваліфікаційна робота до захисту не допускається.

РОЗДІЛ 6 ПОПЕРЕДНЯ ЕКСПЕРТИЗА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Процедурі захисту кваліфікаційної роботи за рішенням випускової кафедри може передувати попередній її розгляд на відкритому засіданні кафедри за два тижні до призначеної дати захисту. Секретар випускової кафедри перевіряє наявність всіх необхідних документів. Відсутність необхідних документів чи неправильне їх оформлення може бути причиною для повернення комплекту документів на доопрацювання.

Метою попереднього розгляду є експертиза відповідності рівня кваліфікаційної роботи встановленим вимогам, апробація доповіді студента, його готовність відповідати на можливі запитання членів екзаменаційної комісії.

Під час розгляду кваліфікаційної роботи викладачі кафедри (члени комісії) мають уважно вивчити структуру, зміст роботи; звернути увагу на її оформлення, відповідність вимогам до кваліфікаційних робіт; заслухати доповідь здобувача (з обов'язковим використанням візуального супроводу); визначити рівень науково-професійної підготовки студента.

За результатами попереднього відкритого голосування простою більшістю голосів членів кафедри та присутніх наукових керівників приймається рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту на засіданні екзаменаційної комісії (якщо кваліфікаційна робота виконана на відповідному науковому та професійному рівнях) чи недопуску (якщо робота не відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних робіт).

РОЗДІЛ 7 ПОРЯДОК ПОДАННЯ ДО ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Захист кваліфікаційної роботи – це заключний етап навчання студента. До захисту допускаються здобувачі вищої освіти, які прослухали курс за повною навчальною програмою, успішно склали заліки та іспити, цілком виконали усі вимоги навчального плану і навчальних програм, а кваліфікаційні роботи, представлені ними, були допущені до захисту.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, графік роботи якої затверджує ректор ДБТУ.

Перед захистом кваліфікаційної роботи магістра до екзаменаційної комісії ДБТУ подаються такі документи:

- повністю оформлена кваліфікаційна робота;
- зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані оцінки з теоретичних дисциплін, курсових робіт, практик, державної атестації.

До кваліфікаційної роботи магістра додаються окремо:

- відгук наукового керівника;
- зовнішня рецензія;
- довідка та/або акт впровадження;
- копії наукових публікацій студента;
- 4-5 екземплярів візуального супроводу доповіді для членів ЕК.

Під час підготовки до захисту студент має погодити зі своїм керівником складену ним стислу доповідь щодо кваліфікаційної роботи та її візуальний супровід (найважливіші ілюстративні матеріали). У виступі студент має висвітлити такі важливі питання: актуальність теми дослідження, мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, методи, які були використані у ході дослідження, основні висновки та положення теоретичного і практичного характеру, що знайшли підтвердження в процесі дослідження, акцентувати увагу на новизні, теоретичній та практичній значущості роботи. Візуальний супровід має послідовно ілюструвати доповідь студента і забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту. Доповідь повинна бути розрахована на 10-12 хвилин.

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про основний зміст роботи, яка супроводжується відповідними слайдами презентації;
- запитання до автора роботи;
- виступ рецензента або оголошення рецензії (у разі відсутності рецензента);
- відповіді студента на зауваження рецензента.

Під час захисту кваліфікаційної роботи магістра студент зобов'язаний дати вичерпні відповіді на всі зауваження у відгуках та рецензіях, а також на запитання членів ЕК, які були задані у ході захисту.

Під час захисту кваліфікаційної роботи члени ЕК, присутні на захисті викладачі та провідні спеціалісти можуть задавати студентові запитання щодо

змісту кваліфікаційної роботи. Відповіді студента мають бути стислими, конкретними і аргументованими.

Процедура захисту протоколюється секретарем ЕК. Окремо відзначається думка членів ЕК про практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні ЕК виноситься її рішення. У разі незгоди між членами ДЕК думка голови є вирішальною. Рішення комісії оголошується її головою в той самий день.

Студенти, які одержали під час захисту незадовільні оцінки, відраховуються з університету, отримуючи академічну довідку. До повторного захисту кваліфікаційна робота може бути подана протягом трьох років після закінчення навчання в університеті.

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра

Система оцінювання захисту кваліфікаційної роботи магістра спирається на такі параметри:

- актуальність і перспективність теми дослідження;
- глибина аналізу літератури, у тому числі використання новітніх праць як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців;
- теоретична та практична значущість результатів;
- використані методи дослідження, збору та обробки інформації;
- достовірність і верифікованість висновків;
- логіка викладення матеріалу;
- інноваційність ідей та пропозицій;
- якість оформлення, стиль, мова і орфографія викладеного матеріалу;
- апробація результатів дослідження;
- повнота, логіка та відповідність доповіді змісту роботи, одержаним результатам, якість супровідного матеріалу;
- чіткість, змістовність доповіді та відповідей на додаткові запитання і зауваження.

За результатами захисту кваліфікаційної роботи магістра виставляється оцінка, яка ураховує її якість та результати оприлюдненого захисту.

Оцінка якості виконання та захисту кваліфікаційних робіт здійснюється членами екзаменаційної комісії на основі сумарної оцінки за критеріями, наведеними в табл. 7.1.

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно», а також за системою:

Відмінно (90 – 100 балів). Кваліфікаційна робота є бездоганною в усіх відношеннях, містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі, а саме:

- актуальність теми та відповідність висвітленого в роботі матеріалу темі дослідження;
- теоретичний, методичний рівень роботи та її практичне значення;

Таблиця 7.1

Структурний розподіл балів та критерії оцінювання кваліфікаційних робіт екзаменаційною комісією

Компонент оцінювання	Критерії оцінювання	Кількість балів
Вступ	Обґрунтування актуальності обраної теми, визначення мети та завдань її дослідження. Визначення теоретичної або прикладної проблеми (питання), що має відповідне значення у сфері фінансів, IT-фінансів, банківської справи, страхування, фондів та крипторинків, елементів наукової новизни обраної теми.	1-5
Розділ 1	Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій, новизна отриманих результатів. Достатність глибини теоретичних досліджень. Наявність наукової ідеї та аналітичних розробок автора кваліфікаційної роботи.	1-10
Розділ 2	Рівень глибини фінансово-економічних досліджень із застосуванням аналітичних розрахунків, методів і засобів проведення наукових досліджень.	1-20
Розділ 3	Оцінка результатів досліджень: – обґрунтування перспективних параметрів розвитку; – обґрунтування напрямів удосконалення досліджуваної проблеми; – прогнозування, аналіз результатів дослідження з використанням програмних продуктів. Практична цінність отриманих результатів та можливість їх впровадження. Чіткість висновків і рекомендацій.	1-20
Змістовність, цілісність, якість оформлення та ілюстрованість виконаної роботи.		1-5
Якість захисту роботи (уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки студента; володіння культурою презентації). Змістовні відповіді на запитання членів державної екзаменаційної комісії.		1-40
Разом		100

– базування аналітичної частини роботи на фактичних матеріалах діяльності підприємств, роботи установ та організацій;

– вміння автора глибоко дослідити практичні ситуації на конкретних прикладах, уникаючи висновків і пропозицій загального характеру;

– здатність автора стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати дослідження, застосовуючи сучасну економічну термінологію, уникати загальних слів, мовних штамів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, дослівного переписування літературних джерел невинного збільшення обсягів роботи за рахунок другорядних матеріалів;

- використання чинних законодавчо-нормативних актів, новітніх наукових публікацій, актуального статистичного матеріалу;

- творчий підхід виконавця роботи, наявність новаторських підходів до вирішення досліджуваної проблеми;

- наявність творчих здобутків у вигляді конкретних рекомендацій, пропозицій для усунення окремих хиб в роботі підприємства (установи, організації);

- загальне оформлення роботи (відповідність вимогам щодо оформлення, обсягу роботи, акуратності та грамотності тощо);

- новизна має практичне значення, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі.

Добре (75 – 89 балів). Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни чітко не представлені, недостатньо використані інформаційні джерела підприємства (організації) на базі якого проводилося дослідження, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ДЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно (60 – 74 балів). Тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має характер запозичення, у розрахунковій частині переважають елементи описовості, інформаційні матеріали не завжди ілюструють висновки, пропозиції, що містяться в третьому розділі, недостатньо обґрунтовані, рецензія і відгук містять окремі зауваження, доповідь зроблена без використання презентації, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Незадовільно (до 59 балів). Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи та завдання дослідження. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних вітчизняних та зарубіжних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхнево або взагалі відсутній. Заходи, що пропонуються, не впливають з аналізу, носять декларативний характер. Оформлення роботи не відповідає вимогам, наведених у рекомендаціях. Відсутні матеріали презентації. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Робота до захисту не допускається, якщо вона представлена науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, встановлених регламентом, написана на тему, яка не затверджена наказом по ДБТУ, виконана із суттєвими запозиченнями інформаційного матеріалу, оформлення роботи не відповідає вимогам, зміст роботи не розкрито.

Кращі кваліфікаційної роботи магістра ЕК може рекомендувати на конкурс студентських робіт або для опублікування в наукових збірниках і журналах.

Рішення екзаменаційної комісії про остаточну оцінку захисту кваліфікаційної роботи приймається відкритим голосуванням (звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні) на закритому засіданні екзаменаційної комісії та ґрунтується на рецензіях, відгуку наукового керівника, доповіді й відповідях студента в процесі захисту.

Якщо студент не з'явився на засідання ЕК для захисту кваліфікаційної роботи, то в протоколі комісії зазначається, що він є не атестованим через неявку на засідання комісії.

ДОДАТКИ

**Програмні компетентності та результати навчання за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(за освітньо-професійними програмами «Фінанси, банківська справа і
страхування», «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют»)**

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для

<p>(СК) за ОПП «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют»</p>	<p>здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати аналіз та оптимізацію бізнес-процесів у сфері фінансів, ІТ-фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют.</p> <p>СК11. Здатність здійснювати пошук та обробку цифрового контенту, візуалізацію даних з використанням ІТ-технологій в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати, оцінювати та планувати проекти в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют з використанням ІТ-інструментарію в умовах діджиталізації.</p> <p>СК13. Здатність управляти якістю програмного забезпечення інформаційних систем та технологій в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют, використовувати хмарні сервіси та блокчейн-технології в умовах діджиталізації.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	
<p>За спеціальністю ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»</p>	<p>ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з</p>

	<p>професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p> <p>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності</p> <p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.</p> <p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p> <p>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p>
<p>За ОПП «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют»</p>	<p>ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p> <p>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності</p> <p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.</p> <p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.</p> <p>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</p>

	<p>РН14. Здійснювати процедури аналізу та оптимізації бізнес-процесів у сфері фінансів, ІТ-фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют.</p> <p>РН15. Вміти здійснювати пошук та обробку цифрового контенту, візуалізацію даних з використанням ІТ-технологій в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют.</p> <p>РН16. Аналізувати, оцінювати та планувати проекти в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют з використанням ІТ-інструментарію в умовах діджиталізації</p> <p>РН17. Вміти тестувати та розробляти завдання з підвищення якості програмного забезпечення інформаційних систем та технологій в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, трейдингу та ринку криптовалют, використовувати хмарні сервіси та блокчейн-технології в умовах діджиталізації.</p>
--	--

Зразок оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університет
ННІ «Кіберпорт»

ДОПУЩЕНО до захисту

ДОПУЩЕНО до захисту

Директор ННІ «Кіберпорт»

Завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

_____ Кузьменко С.В.
 «__» _____ 2023 р.

_____ Ставерська Т.О.
 «__» _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Тема кваліфікаційної роботи англійською мовою

Виконав (-ла): здобувач СВО «магістр»
 спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа та страхування
 ОПП _____
 _____ форми навчання
 академічної групи _____
 _____
 (прізвище та ініціали)

Керівник

_____

(прізвище та ініціали)

Харків, 2023 р.

Зразок завдання на кваліфікаційну роботу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університет

Факультет / Інститут – НИ «Киберпорт»
 Кафедра – фінансів, банківської справи та страхування
 Ступінь вищої освіти – магістр
 Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
 Освітньо-професійна програма – _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ Ставерська О.О.

« ____ » _____ 2023 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Тема _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
Керівник _____

затверджені наказом ДБТУ від « ____ » _____ 2023 року № _____

Термін подання роботи « ____ » _____ 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Етапи підготовки та захисту КРМ	Терміни виконання
1. Вибір студентом теми КРМ і подання заяви на кафедру; затвердження тем і призначення наукових керівників; складання і затвердження індивідуальних завдань на виконання КРМ	
2. Підготовка вступу і розділу 1 КРМ	
3. Підготовка розділу 2 КРМ	
4. Підготовка розділу 3 КРМ, висновків і переліку використаних джерел	
5. Подання студентом завершеної КРМ науковому керівнику для перевірки на антиплагіат та оформлення відгуку	
6. Попередній розгляд КРМ на комісії від кафедри	
7. Доопрацювання роботи, прийняття кафедрою рішення про допуск роботи до захисту в ЕК, оформлення та зовнішнє рецензування	
8. Захист КРМ в ЕК і присвоєння випускникам ступеня	

Дата видачі завдання « ____ » _____ 2023 року

Студент _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Зразок реферату кваліфікаційної роботи магістра

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота _____ *П.І.Б. (повністю)* _____
 на тему _____
 на здобуття ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 072 Фінанси,
 банківська справа та страхування, освітньо-професійна програма
 «_____». – Державний біотехнологічний університет, МОН
 України, 2023 р.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає ___ сторінки, з них ___ сторінки основного тексту. Робота містить ___ таблиць, ___ рисунків, ___ додатків, список інформаційних джерел налічує ___ одиниць.

Ключові слова: .....

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. .....

Метою кваліфікаційної роботи магістра є .....

Для досягнення цієї мети було вирішено такі завдання: дослідити .....

Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес .....

Предметом кваліфікаційної роботи є .....

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає .....

Публікації, апробація:

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою підприємства	7
1.1. Сутність фінансової безпеки підприємства. Ризики та загрози як форма небезпеки	7
1.2. Концептуальні засади управління фінансовою безпекою підприємства ...	14
1.3. Методичні підходи до діагностики фінансової безпеки підприємства	21
Висновки за розділом 1	27
РОЗДІЛ 2. Діагностика фінансової безпеки підприємства	28
2.1. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності та ділової активності підприємства	28
2.2. Оцінювання показників рентабельності та фінансової стійкості	37
2.3. Оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства	45
Висновки за розділом 2	53
РОЗДІЛ 3. Механізм удосконалення системи управління фінансовою безпекою підприємства	54
3.1. Резерви покращення фінансового стану та підвищення рівня безпеки	54
3.2. Обґрунтування стратегії управління фінансовою безпекою	62
3.3. Організація контролю за дотриманням фінансової безпеки	69
Висновки за розділом 3	74
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	86

Зразок відгука наукового керівника

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу магістра

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за темою: « _____ »

здобувача вищої освіти 2 курсу _____ форми навчання
ННІ «Кіберпорт» Державного біотехнологічного університету

_____

прізвище, ім'я, по-батькові

Актуальність роботи: Кваліфікаційної роботи магістра розроблена на актуальну для сучасного розвитку суспільства тему .....

Це тим більш актуально.....

Методична сторона роботи: (логічне розташування матеріалу в роботі, доцільне та вміле використання термінології, вміння робити правильні висновки).

Змістовна сторона роботи: Зміст роботи цілком відповідає поставленому завданню. У роботі розглядається .....

Позитивним є те, що .....

Крім того, в роботі .....

В роботі зроблений ....

Дослідник (ця) проявив знання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, використовував спеціалізовані терміни і сучасні підходи для розкриття сутності теми кваліфікаційної роботи.

Недоліком змістовної сторони кваліфікаційної роботи магістра є те, що ...

Практична сторона роботи: (практичне значення роботи).

Технічна сторона роботи: (відповідність вимогам оформлення кваліфікаційних робіт).

Висновок: (досяжність мети, теоретична та практична значущість, професійна компетентність) і заслуговує (оцінка).

Науковий керівник

посада, науковий ступінь,
вчене звання

_____

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Зразок відгуку рецензента

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу магістра
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за темою: « _____ »

здобувача вищої освіти 2 курсу _____ форми навчання
ННІ «Кіберпорт» Державного біотехнологічного університету

_____
прізвище, ім'я, по-батькові

1. *Актуальність теми..*
2. *Коротка характеристика роботи.*
3. *Показовість даних, на яких ґрунтується виконана робота.*
4. *Використання сучасних форм і методів досліджень і обробки матеріалів.*
5. *Наукова новизна кваліфікаційної роботи магістра.*
6. *Аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій.*
7. *Практичне значення отриманих результатів.*
8. *Зауваження, недоліки.*
9. *Загальна оцінка виконання кваліфікаційної магістерської роботи.*

Робота відповідає / не відповідає вимогам, які висуваються до кваліфікаційних робіт магістра зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, може / не може бути винесена на захист та заслуговує / не заслуговує позитивної оцінки.

Рецензент

посада (із зазначенням місця роботи), науковий ступінь, вчене звання

печатка

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел, який подають у кваліфікаційній роботі магістра, з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Особливості друку	Характеристика джерела та приклад оформлення
1	2
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ	
	<p>1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2010. 17 серп. (№ 151).</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Про страхування : Закон України № 86/96-ВР від 07.03.1996 р. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/85/96 (дата звернення: 09.03.2019).</p> <p>4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку I «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13 (дата звернення: 15.04.2019).</p> <p>5. Про внесення зміни до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління НБУ від 28.12.2018р. № 164. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114500-18 (дата звернення: 22.07.2019).</p>
КНИГИ	
Один автор	Спіфанов А. О. Операції комерційних банків : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 523 с.
Два автори	Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
Три автори	Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2015. 312 с.
Чотири автори	<p>1. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>2. Фінансовий менеджмент у банку : навч. посібник / О. І. Копилук, Н. М. Ногінова, О. М. Музичка, Н. С. Кульчицька. Львів : Видавництво «Ліга-Прес», 2015. 236 с.</p>

1	2
П'ять і більше авторів	<p>1. Бюджетна система : підручник / В. В. Бабіченко, С. В. Бойко, С. О. Булгакова та ін. ; за наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. Тернопіль : Економічна думка, 2012. 871 с.</p> <p>2. Фінанси : навчальний посібник / А. С. Крутова та ін. Харків : Вид-во «Лідер», 2013. 560 с.</p>
Автор(и) та редактор(и) / упорядники	<p>1. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / П. С. Березівський та ін.; за ред. Н. І. Михалюк. Львів : «Новий Світ–2000», 2015. 620 с.</p> <p>2. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
Багатотомні видання	<p>Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів; заг. ред. М. Я Азарова. К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. 2389 с.</p>
Окремий том серії	<p>Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України : в 3 т. / Заг. редакція, передмова Ф. О. Ярошенка. Т. 3. Ірпінь : НУДПСУ, 2010. 804 с.</p>
Без автора/ Редактор (без автора)	<p>1. Сучасні інструменти фінансового планування : навч. посіб. / під заг. ред. І. Ф. Щербини; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження», USAID. К. : Нора-Друк, 2012. 128 с.</p> <p>2. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p>
Частина (розділ) книги	<p>1. Григор'єва О. В. Кризові явища в економіці та їх прояви на підприємстві <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i>. 2017. Випуск 13. Частина 1. С. 76-79.</p> <p>2. Ставерська Т. О., Шевчук І. Л. Фінансова безпека у системі економічної безпеки держави. <i>Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки</i> : колективна монографія у 2 т. Дніпропетровськ : «ФОП Дробязко С. І.», 2014. Т. 1. 466 с. С. 286-298.</p>
Доповнене, відмінне від першого випуску видання	<p>1. Шевчук І. Л., Черепанова В. О., Ставерська Т.О. Бюджетна система : навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. 284 с.</p> <p>2. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб. К. : КНЕУ, 2012. 338 с.</p>

1	2
Автор і перекладач	Брігхем Є. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Колективний автор	1. Управління фінансовою безпекою підприємств торгівлі в умовах невизначеності : колективна монографія / за заг. ред. А. С. Крутової. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2017. 264 с. 2. Євразійські перспективи розвитку банківських систем : монографія / за заг. ред. О. Костюка, М. Лін, Г. Омета. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 157 с.
Електронні ресурси	Управління фінансовою санацією підприємства : навч. посібник / А. С. Крутова, Л. І. Лачкова, В. М. Лачкова. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2017. 185 с. URL : http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1908/1/90.pdf
ДИСЕРТАЦІЇ ТА АВТОРЕФЕРАТИ	
Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата/доктора наук	Піскунова Н. О. Механізм управління грошовими потоками суб'єктів господарювання: дис. ... канд. екон. наук (доктора філософії) : 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Н. О. Піскунова; Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпро, 2017. 300 с.
Автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата/доктора наук	Ящук Є. А. Економічний аналіз фінансових результатів та ефективності діяльності банку : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Є. А. Ящук; ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». К., 2019. 20 с.
БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ	
	Літопис дисертацій Харківського державного університету харчування та торгівлі (1967–2016 рр.) : до 50-річчя заснування ун-ту / уклад. : К. П. Швецова, А. В. Ларіна; редкол. : О. І. Черевко (відп. ред.) та ін. Харків : ХДУХТ, 2017. 373 с. URL : http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/1856 .
СТАТТІ З ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ	
Статті в журналі	
Один – два автори	1. Бугель Ю. Сутнісні риси та закономірності розвитку кредитних відносин в умовах ринкових перетворень економічної системи <i>Світ фінансів</i> . 2013. № 2. С. 137–143. 2. Скоробогатова Н. Є. Балєва Н. М. Удосконалення механізму фінансового співробітництва між Україною та ЄС. <i>Економіка та держава</i> . 2016. № 12. С. 72–77.

1	2
<p>Від трьох до семи авторів (наступні автори позначаються «та ін.»)</p>	<p>Коваль В. В., Башинська М. І., Лайко О. І., Чехович З. В. Концептуальні засади визначення ефективності інвестиційної діяльності. <i>Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право</i> : науковий журнал. 2015. № 5-6 (82-83). С.105–115.</p>
<p>Стаття, що має цифровий ідентифікатор DOI (digital object identifier)</p>	
<p>(якщо є DOI, то він вказується <u>обов'язково</u>)</p>	<p>Стеценко Н. А. Основні підходи до оцінки ефективності виконання бюджетних програм в Україні. <i>Modern Economics</i>. 2018. № 11 (2018). С. 148–153. https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-24.</p>
<p>Статті в електронних виданнях</p>	
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Ринейська Л. С. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями в умовах інтеграції у світовий економічний простір <i>Ефективна економіка</i>. 2017. № 5. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5595</p> <p>2. Праздников М. Банківська система 2019 : очікування та виклики. URL : https://dt.ua/finances/bankivska-sistema-2019-ochikuvannya-ta-vikliki-297028_.html</p>
<p>Стаття в газеті</p>	
	<p>Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p>
<p>Статті у збірниках наукових праць (частині продовжуваного видання)</p>	
	<p>1. Крутова А. С., Ставерська Т. О., Шевчук І. Л. The problems of the enterprises' financial security (Проблемні питання фінансової безпеки підприємств) <i>Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг</i> : збірник наукових праць / редкол. : О. І. Черевко (відпов. ред.) та ін. Харків : ХДУХТ, 2015. Вип. 1 (21). С. 92–105</p> <p>2. Лаврик О. Л. Сутність фінансового посередництва на сучасному етапі розвитку економіки України <i>Економічний аналіз : зб. наук. праць</i> / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. Том 19. № 1. С. 184–192.</p>

1	2
ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ, МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ (симпозіумів, з'їздів, семінарів, круглих столів)	
	<p>Кащена Н. Б., Бігдан І. А. Політика інноваційного розвитку в контексті забезпечення фінансової безпеки підприємства <i>Фінанси, облік і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: сучасні проблеми та перспективи розвитку теорії і практики</i> : матеріали III Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 28 жовтня 2016 р. / редкол. : О. І. Черевко та ін.; Харківський держ. ун-т харч. та торг. Харків : ХДУХТ, 2016. С. 269-270</p>
АВТОРСЬКІ СВІДОЦТВА	
	<p>А. с. 76920 Україна. Методика формування фінансово-економічного механізму стратегічного управління забезпеченням сталого розвитку підприємства та його фінансової безпеки / А. С. Крутова, Т. О. Ставерська. № 77695 ; заявл. 27.12.2017 ; опубл. 19.02.2018, Бюл. № 23.</p>

Електронне навчально-методичне видання

СТАВЕРСЬКА Тетяна Олександрівна
ЛИТВИНОВ Анатолій Іванович

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»
(за освітньо-професійними програмами «Фінанси, банківська справа і
страхування», «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют»)

План 2023 р., поз.

Підп. до друку 29.08.2023 р. Об'єм даних 1,38 Мб.

Видавець і виготівник
Державний біотехнологічний університет
вул. Алчевських, 44, м. Харків, 61002